

Inledning

Denna information riktar sig till kunder som gör transaktioner med derivatinstrument och valuta. Syftet är att ge en tydlig förståelse av de risker som är förknippade med den här typen av produkter.

Derivat är finansiella instrument som får sitt värde från underliggande tillgångar eller andra faktorer. De underliggande tillgångarna/faktorerna ('underliggande produkt') kan vara marknadstillgångar/faktorer som räntor, valutakurser, aktier, råvaror eller andra finansiella eller ekonomiska intressen eller egendomar av något slag.

I det här informationsbladet definieras derivat som OTC (over-the-counter, direkthandel mellan två parter) och vissa börshandlade länkade produkter, inklusive swappar, optioner, forwardkontrakt och terminskontrakt på någon slags underliggande produkt.

Informationsbladet beskriver inte alla risker eller andra betydelsefulla aspekter av att handla med OTC-derivat. Med tanke på riskerna ska ni göra den här typen av transaktioner enbart om ni förstår vilken typ av kontrakt ni ingår samt omfattningen av er riskexponering.

Se även produktspecifika informationsblad som innehåller mer information om swappar, optioner och forwardkontrakt på olika underliggande produkter. Informationsbladen finns på www.danskebank.se.

Innan ni handlar

Handel med derivat kan medföra betydande risker. Riskerna beror på transaktionstypen och vilken typ av underliggande produkt det handlar om.

Ni bör noggrant avväga om handeln är lämplig för er med tanke på erfarenhet, mål, ekonomiska resurser och andra relevanta omständigheter. Om ni tror att ni kan behöva hjälp härvidlag bör ni kontakta lämpliga rådgivare.

Våra intressen, som er oberoende kontraktensliga motpart i derivattransaktionerna, står i rak motsats till era intressen. Därför är det ni själv som står hela risken som är kopplad till de derivattransaktioner ni ingår.

Derivat kan användas till investeringar och säkring av ekonomiska risker men huruvida ett derivat är rätt finansiellt instrument för er beror på flera faktorer, inklusive syftet med investeringen/säkringen och er investeringsprofil. Olika instrument involverar olika nivåer av riskexponering och när ni beslutar om ni ska handla med ett instrument ska ni vara medveten om följande risker:

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förluster som härrör från negativa värdeförändringar på derivatinstrumentet på grund av förändringar i underliggande produkter. På liknande sätt kan negativa förändringar i volatilitet i eller samband mellan dessa faktorer bidra till förluster.

Marknadsrisken vid en derivattransaktion kan öka om derivattransaktionen innefattar komplexa utbetalningsberäkningar eller ett hävstångselement. Transaktioner med sådana element kan innebära betydande värdeförändringar vid relativt små förändringar i priser eller nivåer på en underliggande produkt eller annan marknadsfaktor. Sådana element innefattar, men är inte begränsade till, hävstänger, multiplikatorer och optionslika utbetalningar, transaktioner med knock-in- eller knock-out-rättigheter osv.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken att en motpart inte klarar att uppfylla sina kontraktensliga betalningsskyldigheter på grund av obestånd eller fallissemang.

På grund av kreditrisken är vår och er (och era eventuella garanters) kreditvärdighet ett avgörande övervägande när man ingår i eller fastställer villkoren för en derivattransaktion och detta påverkar prissättningen av transaktionen.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är den risk för förluster som kan hänföras till bristande likviditet (till exempel mycket få aktiva marknadsdeltagare) på en viss marknad. Detta indikeras vanligen av stor bredd mellan köp- och säljbud och av att mycket få transaktioner utförs på en viss produkt eller marknad.

Risken är att förändringar på det underliggande marknadspriset kan vara sällan förekommande men mycket stora, och det inte går att avveckla eller överföra en viss transaktion i tid, i närheten av det pris ni hade förväntat er eller överhuvudtaget.

Vid bedömning av denna risk ska ni beakta att derivattransaktioner kan avbrytas, ändras eller överföras endast enligt villkoren i transaktionen ifråga eller efter ömsesidig överenskommelse mellan parterna. Om vårt medgivande krävs kan vi innehålla det av ett antal olika orsaker som vi inte behöver redovisa för er. Även om marknadsgaranter eller handlare kan offerera vägledande priser eller ge värderingar av marknadsmittspriser finns det ingen garanti att en annan handlare är villig att acceptera en överföring av era rättigheter och skyldigheter för en viss transaktion mellan er och oss.

På samma sätt är det kanske inte möjligt för er att ändra, avbryta eller överföra era rättigheter och skyldigheter eller er exponering för de risker som är förknippade med en viss transaktion innan det schemalagda slutdatumet.

Prisrisk

För komplexa derivattransaktioner kan priset fastställas med hjälp av olika antaganden och matematiska modeller. Prisrisk är den risk att dessa modeller inte på ett korrekt sätt speglar villkoren på marknaden och att felprissättningar leder till förluster.

Operativ risk

I detta sammanhang omfattar operativ risk ett stort antal risker såsom förluster som uppstår på grund av brister eller fel i rutiner, system eller kontroller i samband med derivattransaktioner.

Exempel på operativa risker innefattar:

- registrering, övervakning och kvantifiering av risker samt kontraktsenliga rättigheter och skyldigheter,
- betalningar eller leveranser i tid,
- utövande av rättigheter innan de upphör att gälla, till exempel optionsrätter, på ett sätt som följer villkoren för relevanta transaktioner,
- uppfyllande av krav på registrering hos myndighet, redovisning och andra krav
- fel på grund av den mänskliga faktorn eller datasystemsfel.

Förluster på grund av operativa risker kan vara omfattande, inklusive hela värdet av en transaktion, till exempel en ej utnyttjad och utgången option där det aktuella marknadspriset överstiger lösenpriset.

Juridisk risk

Juridiska risker och dokumentationsrisker innefattar risken att transaktioner och/eller relaterade ramavtal kanske inte är juridiskt verkställningsbara eller att parternas uppträdande strider mot tillämpliga lagar och regler.

Ramavtal

Relaterade ramavtal innehåller olika bestämmelser för fallissemang som berättigar motparten att avbryta alla eller vissa av transaktionerna enligt ett sådant avtal. Om ni omfattas av en händelse som kan betraktas som fallissemang enligt ramavtalet har vi inga skyldigheter att beakta era intressen vad gäller att fastställa om en transaktion ska avbrytas eller inte.

Det finns EU-baserade regler om rekonstruktion och avveckling för nödställda finansinstitutioner som banker (BRRD) som ska tillämpas under vissa förhållanden som ett alternativ till konkursförfarande. Den nationella tillsynsmyndighet som utsetts kan vidta ett antal olika åtgärder av preventiv natur, tidiga ingrepp eller andra åtgärder, vilka kan leda till restriktioner rörande era möjligheter att avbryta eller på andra sätt utöva era rättigheter enligt ett ramverksavtal. Dessutom har, under viss omständighet, tillsynsmyndigheten ett antal olika verktyg och befogenheter för en avveckling ('harmoniserade verktyg'), inklusive rätten att utöva vissa så kallade bail-in-rättigheter, vilka involverar nedskrivning av vissa kvalificerade skulder hos den nödställda institutionen, uppskjutning av prestationer och/eller konvertering av vissa fordringar på den nödställda institutionen till andra typer av fordringar, som aktier.

Ett skydd enligt BRRD är att motparterna till en nödställd institution inte kan åsamkas större förluster än de skulle drabbas av om institutionen skulle gå i konkurs.

BESKATTNING

Handel i utländsk valuta och derivat omfattas av vissa skatteregler. Skattereglerna beror på:

- typen av instrument,
- om ni är privatperson eller juridisk person,
- om fullgörandet sker vid leverans av underliggande tillgångar.

På grund av skattereglernas komplexa natur rekommenderar vi att ni konsulterar en revisor, skatterådgivare eller annan professionell rådgivare för att redogöra för de skattemässiga och redovisningsmässiga konsekvenserna innan ni inleder en derivattransaktion.